

**Posudek oponentky
na diplomovou práci studentky Terezy Bockové
na téma „Domácí násilí“**

Zaměření diplomové práce, její základní koncepce a systematika

Předložená diplomová práce se zaměřuje na téma tzv. domácího násilí. Jedná se o oblast, která byla v rámci pozitivního práva po poměrně dlouhou dobu do značné míry ignorována, přičemž náležitá pozornost se jí dostává až v poslední době.

Práce svým pojetím přesahuje oblast trestního práva; problematika domácího násilí je zde rozebírána též z pohledu práva správního a občanského, jakož i z hledisek občanského práva procesního. Autorka se navíc neomezuje pouze na řešení otázek právních, ale věnuje se rovněž analýze daného problému z hlediska kriminologického. Tímto svým komplexním přístupem ke zvolenému tématu autorka vhodně reflektuje skutečnost, že „domácí násilí“ představuje multidisciplinární fenomén zasahující nejen do oblasti práva, ale též do příbuzných oborů, a že jej tudíž nelze zkoumat izolovaně a nahlížet na něj optikou pouze toho kterého právního či mimoprávního odvětví.

Práce je členěna na jednotlivé kapitoly. Po nezbytném úvodu následuje první kapitola, která vymezuje základních pojmy, s nimiž je pak dále v rámci práce operováno. Druhá kapitola pak stručně nastiňuje vývoj právní úpravy domácího násilí v České republice a rozebírá aktuální právní úpravu této problematiky z hlediska občanského práva, občanského práva procesního a správního práva; závěr kapitoly je věnován právní úpravě domácího násilí v Rakousku. Třetí kapitola pak rozebírá zvolené téma z hlediska trestního práva; traktovány jsou zde jak otázky hmotněprávní (rozběr skutkových podstat vybraných trestných činů souvisejících s domácím násilím), tak otázky procesní (zejména pak úloha a postavení agresora i oběti z pohledu trestního řádu). Poslední, čtvrtá kapitola, přibližuje předmětnou problematiku z hlediska kriminologického, když se věnuje např. typologii pachatelů a obětí domácího násilí a v této souvislosti představuje výsledky tuzemských i zahraničních výzkumů v uvedené oblasti. Vlastní text práce je pak ukončen závěrem, ve kterém autorka sumarizuje podstatné body celé práce a prezentuje své vlastní úvahy de lege ferenda. Součástí posuzované práce je dále rovněž seznam použitých zdrojů a anglické resumé.

Hodnocení struktury práce a úrovně zpracování

Zvolená struktura práce odpovídá zásadám pro vypracování uvedeným v jejím zadání, přičemž uvedenou strukturu lze hodnotit jako adekvátní a respektující zavedené zvyklosti. Jednotlivé kapitoly jsou zpracovány přehledně, jsou vnitřně konzistentní a logicky členěné. Vzhledem k povaze a celkovému zaměření práce však považuji některé popisné pasáže za poněkud nadbytečné (např. definice přestupku na str. 35 nebo vysvětlení etymologie a významu pojmu „kriminologie“ na str. 64).

V práci se bohužel objevují také drobné faktické nepřesnosti, kdy např. na str. 25 autorka dle mého názoru ne zcela přesně rozlišuje mezi imperfektními a kogentními normami (ze zvolené textace se zdá, jako by tyto dva pojmy stavěla do vzájemné opozice, resp. formulace užitá autorkou vyvolává zdání, že imperfektní norma nemůže být zároveň normou kogentní, což nepovažuji bez bližšího vysvětlení za přesné), nebo na str. 60 a 62 nesprávně váže plně nabytí účinnosti nového zákona č. 45/2013 Sb. k 1. červenci 2013 (správně má být

1. srpna 2013, neboť zákon – ač schválen 30. ledna 2013 – byl vyhlášen až 25. února 2013, takže lhůta k nabytí účinnosti většiny jeho ustanovení se počítá až od února 2013).

Z obsahového hlediska bych uvítala poněkud preciznější zpracování kapitoly 3.1., kde bych ocenila důkladnější rozbor vzájemných vztahů jednotlivých zmiňovaných trestných činů, zejména pak co se týče možností jejich jednočinného souběhu či naopak faktické konzumpce. Komentář autorky k jednotlivým rozebíraným trestným činům je dle mého názoru vždy příliš izolovaný, týkající se pouze toho kterého trestného činu.

Na str. 56 pak autorka kritizuje nutnost souhlasu s trestním stíháním podle § 163 trestního řádu ve vztahu k trestným činům, které jsou v souvislosti s domácím násilím obvykle páčány, aniž by však zmínila poměrně zásadní ustanovení § 163a odst. 1 písm. d) trestního řádu, které by bylo možno v takových případech efektivně využít a které autorčiny výtky stran smysluplnosti obligatorního souhlasu poškozeného v těchto případech značně relativizuje (uvedené ustanovení nicméně autorka zmiňuje v rámci závěru).

Hodnocení formálních aspektů práce

Po formální stránce jsem u posuzované práce neshledala žádné významné nedostatky. Práce obsahuje všechny požadované náležitosti, úprava textu odpovídá stanoveným požadavkům. Autorka formuluje své myšlenky jasně a srozumitelně a používá při tom adekvátní odborný jazyk (byť některé formulace působí poněkud beletristicky – např. na str. 1 první věta posledního odstavce, kde se píše „*ji [odborné literatury] bylo v České republice asi jako šafránu*“; rozpačitě pak působí např. i formulace ze str. 47 na konci druhého odstavce – „*na škodu tohoto trestného činu*“).

Po pravopisné a typografické stránce je práce na velmi dobré úrovni; pravopisné nebo písařské chyby se vyskytují jen velmi sporadicky a nijak nenarušují přehlednost, čitelnost nebo celkový dojem textu (tedy snad až na slovo „*vyplívá*“ na str. 64 nahoře).

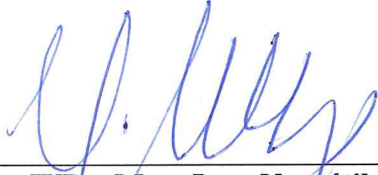
Závěr a náměty pro obhajobu

Celkově předloženou práci hodnotím jako zdařilou a rozhodně ji považuji za kvalitní podklad k obhajobě. Nelze však přehlédnout skutečnost, že práce je převážně popisná, jedná se zčásti o kompilát již publikovaných závěrů; autorčiny úvahy *de lege ferenda* jsou pak místy poněkud obecné a zčásti argumentačně nepřesvědčivé (např. vysvětlení na str. 85, proč autorka shledává aktuální úpravu v § 163a trestního řádu ve vztahu k trestným činům týkajícím se domácího násilí za nedostatečnou).

V průběhu obhajoby by se autorka mohla zaměřit na vysvětlení vzájemných vztahů (zejména z hlediska možných souběhů) mezi trestným činem týrání osoby žijící ve společném obydlí a ostatními trestnými činy týkajícími se domácího násilí (např. ublížení na zdraví, vydírání, útisk, omezování osobní svobody apod.).

V závislosti na průběhu obhajoby tak předběžně navrhuji klasifikaci předložené práce známkou **velmi dobře**.

V Plzni dne 24. dubna 2013

doc. JUDr. Mgr. Jana Navrátilová, Ph.D.
oponentka diplomové práce